

जिगत्तु *a.* Going quickly, fleet; विश्वस्य यामनाचिता
जिगत्तु Rv. 7. 65. 1. *-m.* Breath, life.

जिघत्तुः Ved. An enemy; यो नः सनुत्य उत वा जिघत्तुः
Rv. 2. 30. 9.

जिघत्सा [अद् सन् घसादेशः भावे अ] 1 Desire of eating,
hunger. -2 Striving for. -3 Contending with.

जिघत्सु *a.* [अद् सन् घसादेशे उ] Hungry, desirous of
consuming; विषणमेकवायां जिघत्स्वम् Av. 2. 14. 1.

जिघांसक *a.* Revengeful, murderous.

जिघांसा Desire of killing; R. 15. 19. -2 Malice,
revenge.

जिघांसु *a.* [हन् सन् उ] Desirous of killing, murderous.
-सुः An enemy.

जिघक्षा [ग्रह् सन् भावे अ] Desire of taking or seizing.

जिघ *a.* [धा कर्तरि श जिघादेशः] 1 Suspecting. -2 Conjecturing, guessing; observing; e.g. मनोजिघः सपनीजनः S. D.

जिज्ञासा [ज्ञा सन् भावे अ] 1 Desire of knowing, curiosity, inquisitiveness. -2 Search, investigation, test, examination.

जिज्ञासित *a.* Investigated, asked, inquired.

जिज्ञासु *a.* [ज्ञा सन् उ] 1 Desirous of knowing, inquisitive, curious; Bg. 6. 44. -2 Desirous of getting absolution (सुख्षु).

जित्तमः, जितुमः, जित्मः Gemini, the third sign of the zodiac (a word of Greek origin); Brihājjātaka 1. 8; 24. 14.

जित्यः An instrument for levelling or smoothing ploughed ground. (Mar. कुळव).

***जिन** *a.* [जि-नक्] 1 Victorious, triumphant. -2 Very old. -नः 1 A generic term applied to a chief Buddha or Jaina saint. -2 N. applied to the Arhats of the Jainas. -3 A very old man. -4 An epithet of Viṣṇu. -Comp. -इन्द्रः, -ईश्वरः 1 a chief Buddha saint. -2 an Arhat of the Jainas. -योनिः A deer (cf. अजिन-योनिः); L. D. B. -सम्बन् *n.* a Jaina temple or monastery.

जिन्दुराजः N. of a person; तदार्णीं जिन्दुराजाख्यो...साचिव्यं ग्राहितोऽभवत् Raj. T. 7. 265.

जित्रि *a.* Ved. Old, decayed; अवासुजन्त जित्रयो न देवा: Rv. 4. 19. 2. *-त्रिः* 1 Time. -2 A bird.

जिम् 1 P. (जेमति) To eat.

जिरि 5 P. (जिरिणेति) To kill; hurt.

जिल्लिकः (pl.) N. of people; (see शिल्लिक) जिल्लिकः कुन्तलाश्वै Mb. 6. 9. 59.

जिन्व 1 P. (जिन्वति) 1 To be active or lively, busy oneself. -2 To urge on, impel, excite. -3 To refresh,

animate. -4 To promote. -5 To grant, confer. -6 To please, satisfy.

जिष् 1 P. (जेषति) To sprinkle.

जिवाजिवः The Chakora bird.

जिहान *a.* 1 Going, going to. -2 Getting, obtaining see हा 'to go'.

जिहानकः Destruction of the world.

जिह्वा *a.* [जहाति सरलमार्गम्; हा-मन् सन्वत् आलोपथं Un. 1. 138] 1 Sloping, athwart, oblique. -2 Crooked, awry, squint; Rs. 1. 12. -3 Tortuous, curved, going irregularly. -4 Curved, bent. -5 Morally crooked, deceitful, dishonest, wicked, unfair; धृतहेतिरप्यधृतजिह्वामति Ki. 6. 24; सुहर्दर्थमीहितमजिह्वाधियाम् Si. 9. 62. -6 Dim, dark, pale-coloured; विधिसमयनियोगाद्विसंहारजिह्वाम् Ki. 1. 46. -6 Slow, lazy. -स्वाम् 1 Dishonesty; falsehood; जिह्वाप्रायं व्यवहृतम् Bhāg. 1. 14. 4; समर्थस्त्वं रणे हन्तुं विक्रमे जिह्वाकारिणम् Rām. 4. 27. 36. -2 The Tagara tree. -Comp. -अक्षः *a.* crooked-eyed, squinting. -इतर *a.* 'other than lazy' not dull; जिह्वातैरेत्रेद्वा तद्यवायम् N. 3. 63. -ग *a.* moving slowly. (-गः) a snake. -गति *a.* meandering, going tortuously; Rs. 1. 13; निहन्ति यो जिह्वागतीन् परान् पतगरादिन् Siva. B. 19. 36. -मेहनः a frog. -योधिन् *a.* fighting unfairly. -म *m.* an epithet of Bhīma. -शल्यः the Khadira tree.

जिह्वायति Den. P. To go crookedly.

जिह्वित *a.* 1 Bewildered; परिश्रमजिह्वितेक्षणम् Ki. 10. 60. -2 made crooked, bent; जिह्विताधातुकुक्षिः Mb. 9. 12.

जिह्वः The tongue.

जिह्वल *a.* Voracious, greedy.

जिह्वा 1 The tongue. -2 The tongue of fire i.e. a flame. -3 A sentence. -Comp. -आस्वादः licking lapping. -उल्लेखनी, -उल्लेखनिका, -निर्लेखनम् a tongue-scraping. -पः 1 a dog. -2 a cat. -3 a tiger. -4 a leopard. -5 a bear. -मलम् the fur of the tongue. -मूलम् the root of the tongue. -मूलीय *a.* a term particularly applied to the Visarga before क् and ख् and also to क् and ख् and the guttural class of consonants (in gram.) -रदः a bird. -लिह् *m.* a dog. -लौल्यम् greediness -शल्यः the Khadira tree.

जीतिः f. [जिक्तिर् वेदे दीर्घः] 1 Victory. -2 Decrease, loss. -3 Fading away, growing old.

जीन *a.* [ज्या-क्त संप्रसा० दीर्घः] Old, aged, decayed. -नः A leather bag; जीनकार्मुकबस्ताकीन् पृथग् दद्यादिशुद्धये Ms. 11. 139.

जीमूतः [जयति नभः; जीयते अनिलेन जीवनस्योदकस्य मूर्तं बन्धे यत्र, जीवने जलं मूर्तं बद्धम् अनेन, जीवनं मुच्यतीति वा पृष्ठो० T. v. cf. Un. 3. 91] 1 cloud; जीमूतेन स्वकुशलमर्थीं हारयिष्यन् प्रवर्तितम् Me. 4. -2 A mountain. -3 A nourisher, sustainer. -4 An epithet of Indra. -Comp. -कूटः a mountain. -केतुः